

DERRIGORTASUNAREN AURREAN, ERDI-GARDENAK HOBETO.

Dokumentu honen bidez, HaurrakEreBaitik musuko erdigardenen bideragarritasunaren eta eraginkortasunaren inguruan antzeman dugun nahasmen bat argitu nahi genuke.

Kontuan hartuta azken ikerketek berretsi egiten dutela komunitate zientifikoak haurren Sars-Cov-2ren transmisio-gaitasun urriari buruz esaten zuena, eta maskara erabiltzeak umeen osasun integrala garatzeko oztopo bat dela jakitun garelara, gure desiorik eta aldarrikapenik handiena musukoaren erabilpena derrigorrezkoa ez izatea lortzea da. Hala ere, hori errealitatea izan arte, gaur egungo protokoloak gizatiarragoak egiteko eta osasunaren zaintza modu integralean bermatzeko alternatibak bilatzen saiatzen gara.

Musuko erdi-gardenez ari garenean, homologatutako maskara higieniko mota batetaz ari gara (helduen zein haurren artean hain ohikoa den oihalezko maskararen gama berekoa), berrerabilgarria (+50). Beste musuko higieniko batzuek ez bezala, BIOVEST maskarak, adibidez, UNE 0065-2020 espezifikazioa du, bai eta ITEL C-12939 eta CWA 17553-2020 ziurtagiriak ere (Interneten eskuragarri dauden ziurtagiri guztiak kontsultatzea gomendatzen dugu, zeri buruzkoak diren zehazki baieztatzeko).

www.mscbs.gob.es (Espainiako Gobernuko Osasun Ministerioa) eta **<https://www.unicef.es/educa/blog/coronavirus-mascarillas-clase>** webgunetatik ateratako informazioaren arabera:

- Osasun Ministerioak COVID-19 pandemiaren testuinguruan gomendatzen dituen urrutze fisikoko eta garbitasun neurrien osagarri dira maskara higienikoak.
- Hiru motatako higie-maskarak aurkitu ditugu: une 0064 eta 0065 espezifikazioak betetzen dituztenak (BIOVEST maskarak, adibidez), beste espezifikazio batzuk dituzten maskarak (aurreko une 0064 eta 0065 espezifikazioak betetzen ez dituztenak), eta espezifikaziorik gabeko maskarak.

- Zer maskara mota erabili behar dute umeeek?

Maskarak erabiliz gero, haur osasuntsuek adin-tarte bakoitzaren arabera higiene-maskarak erabili behar dituzte.

Hiru neurri daude 3 eta 12 urte bitartekoentzat, adin-tarte bakoitzarekin bat datozenak. Gogoan izan, gainera, garrantzitsua dela heldu batek maskara nola jartzen, erabiltzen eta kentzen den ikuskatzea.

COVID-19 bidez positibo emandako umeeek, sintoma edo asintomatiko positiboak dituztenek, ahal dela, UNE espezifikazioa duten maskara higienikoak edo kirurgikoak erabili behar dituzte.

- Zer maskara mota gomendatzen da haurrentzat ikastetxeetan?

Ikastetxeen barruan, osasuntsu dauden haurrentzat gomendatutako maskara higienikoa izango da, eta ahal den guztietan berrerabilgarria.

Zer maskara mota gomendatzen da heldu osasuntsuentzat?

Heldu osasuntsuentzat gomendatzen den maskara mota, nagusiki, maskara higienikoa da.

- Zer maskara mota gomendatzen zaie irakasleei ikastetxeetan?

Maskara higienikoa izango da, laneko arriskuen prebentziorako zerbitzuak adierazi ezean.

Jarraian, aipatu dugun musuko erdigardenen ezaugarriak eta onurak zehaztuko ditugu:

- Ehun bereziki arin eta erdigardenez eginda daude, eta arnagarritasun handiagoa ematen dute.
 - Ezpainak irakurtzea eta aurpegi-adierazpenak bistaratzea errazten dute. Horregatik, oso lagungarriak dira hitzezko zein hitzik gabeko komunikazioa behar bezala garatzeko.
 - Ahotza argiago igortzen da eta modu naturalagoan jasotzen da. Beraz, ahozko komunikazio errealagoa eta arinagoa lortzen laguntzen dute.
 - Haren erabilerak ongizate fisikoa eta emozionala lortzen laguntzen du. Haurren eta nerabeen kasuan, funtsezko elementua da garapen psikosozial egokira hurbiltzeko, bestela blokeatu egiten baita.
 - Bakterioen iragazketaren eraginkortasun handia (+% 91).
- Aerosolen aurkako babesaren eraginkortasun handia (+% 96 eta +% 95 partikulen aurka).
- Maskara segurua eta ingurumenarekiko arduratsua. Osagai kaltegarri edo toxikorik gabea.

ONDORIOAK:

- Badakigu irakasleek maskara etengabe erabiltzeak euren aurpegia behar bezala ez ikustea dakarrela eta horrek argi eta garbi zailtzen dutela beren hezkuntza-lana. Ukaezina da hezkuntza-etapa guztietan, batez ere haur eta lehen hezkuntzan, hizkuntza bete-betean garatzen ari dela, bai hitzekoa (ahozko komunikazioa), bai hitzik gabekoa (keinuak, gogo-aldarteak atzematea, emozioak, enpatia garatzea, etab.), eta beren nortasuna bete-betean garatzen ari direla, inguratzen dituen munduarekin eta gainerakoekin lotuta. Prozesu hori modu egokian eta bermeeekin egiteko, ezinbestekoa da aurpegia ikuspegia ez baldintzatzea.
- Aipamen berezia egin behar diegu, halaber, hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleei. Beraien kasuan, espresioa ikusten uzten ez duten maskarak derrigorrezkoak izatea ulertezina iruditzen zaigu. Ildo horretan, Valentziako Erkidegoak abian jarri du EZBei (unitate espezifikoak dituzten ikastetxe arruntei eta entzumen-galera duten ikasleei) eta HPKei (hezkuntza bereziko zentroei) maskara erdigardenak bidaltzeko prozesua. Oso ekimen positiboa da, eta esteka honetan partekatzen dugu: https://www.gva.es/es/inicio/area_de_prensa/not_detalle_area_prensa? Id = 902198.

Amaitzeko, onartzen dugu ez dela lan erraza COVID-19 testuinguru honetan erabakiak hartzea. Hala ere, adingabeen ongizate integralean erantzukizunez jokatzeko guztion ardura da, etapa honetan, helduaroan osasun integral ezin hobea lortzeko oinarriak ezartzen baitira.

"Ez da bizitza ahal bezain seguru egin behar, behar bezain seguru baizik. Norberak neurri batzuk erabakitzen dituenean, horien proportzionaltasuna aztertu behar du, eta oso kontziente izan behar du, babesetik pasatuz gero, babes horrek berak, haurrek eta gure gizarteak luzaroan ordainduko dituzten albo-ondorioak izan ditzaketela" HEIKE FREIRE

